

SOLMUSSA – LAURA PAJARISEN MODERNI MAKRAMEE | Ikkunagalleria 14.1.–22.3.2015

Solmussa

Laura Pajarisen moderni makramee

Näyttely Suomen käsityön museon Ikkunagalleriassa 14.1.-22.3.2015

Monien mielikuvissa makramee on kukka-amppeleita tai 70-luvun hippiliivejä ja vöitä. Makramee on paljon muutakin ja sen mahdollisuudet ovat kiehtovan laajat. Ikivanha, arabikulttuurista lähtöisin oleva koristelutekniikka elää maailmanlaajuisesti ja muuttaa muotoaan uusien materiaalien kanssa.

Laura Pajarinen käyttää töissään korkealaatuista vahattua polyesterilankaa. Se mahdollistaa mitä moninaisempia muotoja ja kuvioita, joiden tekemisessä on rajana vain mielikuvitus. Hän tekee makrameensa lähes aina improvisoiden ja hetkessä eläen. Tietty visio saattaa olla työn lähtökohtana, mutta yleensä ajatus lentää solmeilla ja solmut alkavat rönsyillä kuin itsestään. Pajarinen käyttää koruissaan yleensä langan lisäksi myös kiviä, siemeniä, simpukoita ja pieniä lasi- tai messinkihelmiä.

Laura Pajarinen on itseoppinut makrameetaiteilija. Hän oppi tasosolmun bolivialaisilta ystäviltään matkustaessaan Amazonialla rahattomana 2000-luvun alussa. Hän kiersi ravintoloissa tarjoamassa ohuita ystävännauhoja tai istui iltahämäriin saakka tienposkessa myyntivilttinsä äärellä. Pajarinen teki vaihtokauppoja bolivialaisilla toreilla ja välillä esitteli tuotoksiaan perässä juokseville lapsikatraille.

Makramee avasi Laura Pajariselle oven uudenlaiseen elämään. Se merkitsee hänelle vapautta ja stressitöntä elämää. Hän valmistui filosofian maisteriksi Latinalaisen Amerikan tutkimuksesta, mutta ei ole voinut jättää makrameeta. Nyt, yli kymmenen vuotta myöhemmin, hän tekee yhä edelleen samoja solmuja kuin lukuisilla matkoilla Andeilla ja Amazonialla. Ideat niiden uudensuun ilmentymiin eivät vieläkään loppu, vaan niitä pulppuaa jatkuvasti lisää sekä materiaalin että kuvioden muodossa.

Nykyisin Pajarinen opiskelee muinaistekniikkaa Mynämäen käsi- ja taideteollisuusopistossa. Opinnot ovat tuoneet hänelle paljon uusia ideoita ja materiaaleja myös makrameesolmeiluun. Pajarinen on muun muassa yhdistänyt makrameehen taatun metallin ja metsästä löytyneen upeantuoksuisen tervaskannon siivun. Erikoisuutena on kokeilu, jossa hän on tehnyt makrameesolmeilua hirven reisijänteestä. Kokeilut ovat herättäneet Pajarisen pohtimaan eettisyyttä materiaalivalinnoissa: Onko suotavaa käyttää taiteeseen Suomessa metsästettyjen eläinten ylijäämiä tai auton alle jääneiden villieläinten osia? Entä mikä on tekokuidun ja luonnonkuidun suhde? Tekokuitu kestää yli ihmisiä ja mahdollistaa nämä moninaiset kuviot, mutta on ympäristölle haitallinen.

Lisätietoja:

Laura Pajarinen
lpajarinen(at)hotmail.com
050 356 0939

ESA NIIRANEN SORA SKATEBOARDS

Esa Niiranen: Sora skateboards

Näyttely Suomen käsityön museon Ikkunagalleriassa 25.3.-24.5.2015

Puuseppä Esa Niirasan Sora Skateboards -näyttelyssä on esillä taidokkaasti käsintehtyjä, yksilöllisiä rullalautoja. Perinteet ja moderni kohtaavat laudoissa, joista jokainen on ainutlaatuinen, juuri käyttäjänsä tarpeiden mukaan eri puulajeja yhdistelemällä valmistettu. Kestävä ja kaunis käyttöesine.

Esa Niiranen (s. 1976) on lahtelainen mallipuuseppä, Uniq Designin yrittäjä ja viimeisin Pauligin valitsema Juhla Mokka –kädentaitaja. Yrityksessään hän valmistaa mittatilaustyönä huonekaluja, mutta hänen ominta erikoisosaamistaan ovat käsintehtyt, yksilölliset rullalaudat. Hän edustaa omalla osaamisellaan ja rohkealla asenteellaan uutta sukupolvea, joka toteuttaa omia unelmiaan itseensä luottaen. Esa Niiranen aikoo olla kaveri, joka keksi uudestaan rullalaudan - skeittilautojen Steve Jobs.

Rullalaudat ovat ennen kaikkea käyttöesineitä, joiden pitää kestää kovaa kulutusta. Laatu ja käytettävyys ovat Niiraselle tärkeitä ominaisuuksia, jotka hän saavuttaa vankalla ammattitaidolla. Valmistustekniikan hallinnan ja kädentaitojen lisäksi pitää tuntea käytettävät materiaalit läpikotaisin. Niiranen on itse skeitannut lapsesta asti ja ensimmäisen rullalautansa hän teki jo kymmenvuotiaana. Perinteisesti rullalaudat on valmistettu kanadanvaahterasta. Niiranen halusi kuitenkin kehittää laudan edullisemmasta ja Suomessa helpommin löydettävästä materiaalista ja päätyi kokeilujen kautta koivuun.

Niirasan rullalautoissa perinteet ja moderni kohtaavat. Se näkyy hänen työskentelytavoissaan sekä valmiissa laudoissa. Työssään hän kunnioittaa kunkin puulajin ominaisuuksia ja yhdistää niitä toisiinsa modernein menetelmin ja materiaalein. Rullalautana pelkkä koivu osoittautui liian hauraaksi, mutta toimiva lauta syntyi lisäämällä rakenteeseen perinteisten viilukerrostojen vahvikkeeksi pellavaa ja hamppua. Näyttelyssä on esillä perinteisten oloisia ja näköisiä rullalautoja, mutta ne kätkevät sisälleen huippumodernia tekniikkaa ja materiaaleja, muun muassa hiilikuitua ja kevlaria sekä rakennetta jäykistäviä liimoja ja lakkoja. Niistä valmistetaan teollisuudessa esimerkiksi luodinkestäviä varusteita ja urheiluautoja. Niirasan rullalaudat ovat käytössä lähes rikkoutumattomia ja säilyttävät laudoille tärkeän kimmoisuuden.

Sora Skateboards –rullalaudat valmistetaan tilaustyönä ja lautojen tekniset ominaisuudet suunnitellaan tilaajan mittojen, käyttötarkoituksen ja ulkonäkötoiveiden mukaisesti. ”Puu on materiaalina yksilöllinen ja sillä on aina jonkinlainen sielu. Jokainen työ on aina erilainen ja materiaali vaikuttaa siihen, millainen tuotteesta tulee. Se motivoi ja palkitsee,” Niiranen kertoo. Lautojen käyttötarkoitus vaihtelee katulaudasta cruiseriin, pintamateriaali voi olla jopa nahkaa tai tuohta, koristelu käsin maalattu tai silkipainettu, tyyli nykymuotoilusta old schooliin. Käsintehtyt, yksilölliset rullalaudat ovat koko maailman mittapuussa harvinaisia. Niirasan valmistamia lautoja rullaakin ympäri maailmaa.

Lisätietoja:

Mansedesign IV

Muotoilun ja taidekäsityön ammattilaiset Pirkanmaalta!

Näyttely Suomen käsityön museon Ikkunagalleriassa 27.5.- 30.8.2015

MANSEDESIGN IV –näyttely museon Ikkunagalleriassa esittelee kahdenkymmenen Modus ry:n jäsenten monipuolista ammattiosaamista. Myyntinäyttelyssä on esillä laadukas kokonaisuus: koruja, keramiikkaa, lasia, asuja ja asusteita.

Modus ry:n jäseniä on tällä hetkellä viisikymmentäseitsemän ja sen jäsenistöä yhdistää arvomaailma: lähellä tekeminen, korkea laatu, eettisyys, ekologisuus, sekä kotimaisen ammattitaidon esilletuominen. Yhdistyksen tavoitteena on edistää korkealaatuisen ja kestävä muotoilun sekä taidekäsityön käyttöä ja arvostusta paikallisesti ja valtakunnallisesti. Vuonna 2001 perustettu Modus ry onkin 15 toimintavuotensa aikana saavuttanut valtakunnallisesti merkittävän aseman alan toimijoiden joukossa.

MANSEDESIGN VI -myyntinäyttelyssä mukana ovat:

kultaseppä Sanna Kulmala
 arkkitehti, kuvataiteilija Anu Pellinen
 muotoilija Panu Turunen
 taidekäsityöläinen, modus ry:n pj. Anu Kirkinen
 suunnittelija, vaatemuotoilija Anne-Mari Pahkala
 suunnittelija Sami Oikarinen
 laukkusuunnittelija Birgit Pyykkö
 muotoilija Anni Jokinen
 pääsuunnittelija Liisa Pikkujämsä
 muotoilija Heli Herranen
 keraamikko Riitta Mustakoski
 muotoilija Tarja Jaloniemi
 korutaiteilija, modus ry:n vpj. Laura Saarivuori-Eskola
 tekstiilisuunnittelija Seija Ranttila
 korutaiteilija, koruseppä Aila Salminen
 puuseppä, muotoilija Arto Halmetoja
 keraamikko Silja Merikallio
 taidekäsityöläinen Tuula Paju
 kultaseppä, muotoilija Mia Manner
 hopeaseppä, muotoilija Marika Kilpiö

Näyttelyä ovat tukeneet Tampereen kaupunki ja Opetus- ja kulttuuriministeriö.

Lisätietoja ja kuvapyynnöt:

Laura Järvinen, museoassistentti
etunimi.sukunimi@jkl.fi
(014) 266 4370

Riia Leisti, toiminnanjohtaja
Pirkanmaan muotoilu- ja taideteollisuusyhdistys Modus ry
modusryinfo (at) gmail.com
044 505 0864

Kuvassa Johanna Mattila-Turunen: Yksityiskohta sarjasta Tähiksi taivahalle, 2015.

Kalevalan mailla

Kuopiolaisen osuuskunta Konsti X:n muotoilijoiden ja taidekäsityöläisten näyttely

Näyttely Suomen käsityön museon Ikkunagalleriassa 2.9.-15.11.2015

Vuonna 2015 vietetään sekä kansanrunoihin pohjautuvan kansalliseepoksen Kalevalan että sen sisarteoksen Kanteletaren juhlavuotta: edellinen täyttää 180 ja jälkimmäinen 175 vuotta. Juhlavuoden hengessä ryhmä kuopiolaisen osuuskunta Konsti X:n muotoilijoita ja käsityöläisiä kokosi Suomen käsityön museoon yhteisen näyttelyn, jonka teemana on Kalevalan mailla.

Osuuskunnan 11:sta jäsenestä näyttelyssä ovat mukana erikoispuuseppä Jukka Ketola, keramiikkamuotoilijat Riikka Heiskanen ja Susanna Hotari sekä tekstiilimuotoilija Johanna Mattila-Turunen.

Jukka Ketolan puinen vati on sorvattu koivun pähkistä: "Rosoinen viimeisteleminen tavoittaa jotain Kalevalan hengestä. Sanoja ei tarvita."

Riikka Heiskanen takertuu teoksissaan Kalevalan äitien dramaattisiin tarinoihin: "Loitsujen ja taikatekojen Kalevalassa äitiys on liikuttavan inhimillistä. Kalevalan äiti kantaa huolta, vartioi, varoittaa ja puolustaa omaansa viimeiseen saakka. Keskeisinä ajatuksina ovat irti päästäminen ja toive hyvästä tulevaisuudesta. Erityisesti Lemminkäisen äidin tarina ruokki suunnittelutyötäni: musertavaa huolta, väsymätöntä etsimistä, pala palalta kokoamista ja toisaalta auringon lämpöä ja valoa."

Susanna Hotari kuvailee Taottu-sarjan mustasta savesta valmistettuja näyttelyteoksiaan: "Rouheita ja osittain lasittamaton pinta kuvaa maata ja elämän rosoisuutta. Pyöreiden tuomaa pehmeyttä ja pallon kuvaamaa avaruutta. Takomalla; hitaasti ja ajatuksella syntyy uutta ja korjaantuu vanhaa."

Johanna Mattila-Turunen: "Kalevalassa on tärkeä Kokkolintu (kotka), jonka olen huovuttanut ja kirjailut. Kotkan liitely kuvastaa jotain ikiaikaista, ääneen lausumatonta viestiä ajassa. Tähtiksi taivahalle -sarjassa kirjonnin kautta kuvastuu kiireettömyys ja ajattomuus. Pistoissa jatkumo. Välillä kuvio hajoaa palatakseen taas symmetriaan. Alku on loppu."

Osuuskunta Konsti X on perustettu Kuopiossa vuonna 1997. Perustajat olivat Kuopion käsi- ja taideteollisuusakatemiasta vastavalmistuneita keramiikka- ja tekstiilialan AMK-artenomeja ja muutoin alalla jo vaikuttaneita tekijöitä. Osuuskunta on mahdollistanut jäsentensä omaehtoisen työskentelyn sekä kannustanut ja tukenut heidän taiteellista toimintaansa. Osuuskuntalaiset ovat esittäytyneet yhteisissä näyttelyissä, messuilla sekä erilaisissa myyntitapahtumissa eri puolilla Suomea.

Lisätietoja:

Johanna Mattila-Turunen
Osuuskunta Konsti X
johanna(at)konstikkaat.fi
050 355 4802

Kuvassa: Sirpa Ala-louko: Keisarin "uudet" vaatteet.

Kirjat elävät

Suomen nukketaitelijat ry:n joulunäyttely

Suomen käsityön museon Ikkunagalleriassa 17.11.2015–10.1.2016

Suomen Nukketaitelijoiden joulunäyttely on syntynyt kirjallisuuden innoittamana. Kulunut vuosi on ollut valtakunnallinen Kirjan vuosi, jonka tavoitteena on ollut rohkaista uusia toimijoita liittämään kirjat ja kirjallisuus osaksi omaa toimintaansa. Suomen nukketaitelijat tarttuivat haasteeseen ja valitsivat jo perinteiseksi muodostuneen joulunäyttelynsä teemaksi Kirjat elävät. Näyttelyn kautta he haluavat kunnioittaa Kirjan vuotta ja kirjallisuutta.

Aikaisempina vuosina Suomen nukketaitelijoiden näyttelyt ovat olleet tilateoksia, joissa on ollut yhteisesti tarkasti sovitut linjaukset ja sisältö. Kirjat elävät –näyttelyssä jokainen nukentekijä sai valita vapaasti kirjan tai tarinan, johon nukketyö liittyy. Samoin teoksen mittakaava, tekniikat ja materiaalit sekä toteutustapa olivat vapaat. Näyttelyn nukketeoksissa löytyykin hahmoja Saapasjalkakissasta Kalevalaan.

Nukketeokset ovat yhdistyksen parinkymmenen jäsenen tekemiä uniikkeja taidenukkeja. Nukentekijät ovat teoksissaan tehneet kaiken itse; muotoilleet, maalanneet, tehneet vaatteet, peruukit ja kengät sekä muun rekvisiitan.

Näyttelyssä on teoksia seuraavilta nukketaitelijoilta:

Soile Aartiala, Jyväskylä
 Sirpa Ala-Louko, Seinäjoki
 Mirja Haikala, Mänttä
 Katriina Haukkala, Jyväskylä
 Lea Holmalahti, Jyväskylä
 Kaisa Hämäläinen, Kuopio
 Arja Jäppinen, Jyväskylä
 Pirkko Järvinen, Jyväskylä
 Aila Kytölä, Jyväskylä
 Helvi Laukkanen, Jyväskylä
 Tuula Lehtonurmi, Raahen
 Milla Leppänen, Jyväskylä
 Pipsa Mannoja, Vantaa
 Maria Morko, Raahen
 Anneli Mustonen, Sonkakoski
 Sirpa Mänty, Koskenkorva

Kirsti Rintamäki, Seinäjoki
Ippa Särkkä, Jyväskylä
Minna Toivari, Jyväskylä

Onko sinulla hyvä nukkenäyttelyn aihe mielessäsi?

Museossa voit kirjoittaa ehdotuksesi paperille ja laittaa sen Suomen Nukketaitelijoiden idealaatikkoon. Ehdotusten pohjalta Suomen Nukketaitelijat päättävät tulevien vuosien näyttelyteemoja.

Jos hyvin käy, sinun ideoimasi näyttely voi olla Suomen käsityön museon Ikkunagalleriassa jo ensi jouluna!

Suomen Nukketaitelijoiden toteuttamat joulunäyttelyt Suomen käsityön museon Ikkunagalleriassa:

Kirjat elävät 2015
Sirkus 2013
Ennen vanhaan 2012
Linnan juhlat 2011
Nallet joulupuuhissa 2010
Pikkukaupungin talvi 2009
Joulusaunassa 2008
Joulukirkossa 2006
Suvun joulu 2005

Lisätietoja:

Arja Jäppinen
arja.jappinen(at)arjajappinen.com
050 575 0548

www.nukketaitelijat.org